

HƯỚNG DẪN SOẠN VĂN LỚP 6

BÀI: DANH TỪ (Tiếp theo)

I. Danh từ chung và danh từ riêng

Giải câu 1 – Danh từ chung và danh từ riêng (Trang 108 SGK ngữ văn 6 tập 1)

Dựa vào những kiến thức đã học ở bậc Tiểu học, hãy điền các danh từ ở câu sau vào bảng phân loại:

Vua nhớ công ơn tráng sĩ, phong là Phù Đổng Thiên Vương và lập đền thờ ngay ở làng Gióng, nay thuộc xã Phù Đổng, huyện Gia Lâm, Hà Nội.

Bảng phân loại:

Danh từ chung	vua,...
Danh từ riêng	Hà Nội,..

Trả lời:

Danh từ chỉ sự vật gồm danh từ chung và danh từ riêng. Danh từ chung là tên gọi một loại sự vật. Danh từ riêng là tên riêng của từng người, từng vật, từng địa phương, ...

Bảng phân loại:

Danh từ chung	Công ơn, vua, tráng sĩ, đền thờ, làng, xã, huyện
Danh từ riêng	Phù Đổng Thiên Vương, Gióng, Gia Lâm, Hà Nội

Giải câu 2 – Danh từ chung và danh từ riêng (Trang 108 SGK ngữ văn 6 tập 1)

Nhận xét về cách viết danh từ riêng trong câu trên.

Trả lời:

Danh từ riêng viết hoa, danh từ chung nếu đứng đầu câu thì viết hoa (Vua).

Giải câu 3 – Danh từ chung và danh từ riêng (Trang 109 SGK ngữ văn 6 tập 1)

Nhắc lại các quy tắc viết hoa đã học, cho ví dụ minh họa. Cụ thể:

- Quy tắc viết hoa tên người, tên địa lí Việt Nam.
- Quy tắc viết hoa tên người, tên địa lí nước ngoài.
- Quy tắc viết hoa tên các cơ quan, tổ chức, các danh hiệu, giải thưởng, huân chương, ...

soan bai - danh tu (tiếp theo) - cau 3 trang 109 - ghi nhớ

Trả lời:

Với mỗi quy tắc viết hoa sau đây, hãy cho 3 ví dụ minh họa:

– Quy tắc viết hoa tên người, tên địa lí Việt Nam: Trần Hưng Đạo, Nguyễn Trãi, Nguyễn Tất Thành, ... (Trần Hưng Đạo là một trong những vị anh hùng kiệt xuất nhất trong lịch sử); Hà Nội, Hải Phòng, Tân Viên,... (Hà Nội là thủ đô của nước Việt Nam)

– Quy tắc viết hoa tên người, tên địa lí nước ngoài: Mao Trạch Đông, Ken-nơ-đi, Bắc Kinh, Mát-xcơ-va,... (Bắc Kinh là thủ đô của Trung Quốc)

– Quy tắc viết hoa tên các cơ quan, tổ chức, các danh hiệu, giải thưởng, huân chương, ...: Trường Trung học cơ sở Hai Bà Trưng, Báo Hoa học trò, Bà mẹ Việt Nam anh hùng...

II. Luyện tập

Giải câu hỏi 1 – Luyện tập (Trang 109 SGK ngữ văn 6 tập 1)

Tìm danh từ chung và danh từ riêng trong câu sau:

Ngày xưa, / ở/ miền/ đất/ Lạc Việt, / cứ/ như/ bây giờ/ là/ Bắc Bộ/ nước/ ta, / có/ một/ vị/ thần/ thuộc/ nòi/ rồng, / con trai/ thần/ Long Nữ, / tên/ là/ Lạc Long Quân.

(Con Rồng cháu Tiên)

Trả lời:

- Các danh từ chung như: Ngày xưa, miền, đất, bây giờ, vị thần, nòi, rông, nước, ...
- Danh từ riêng như: Lạc Việt, Long Nữ, Bắc Bộ, ...

Giải câu hỏi 2 – Luyện tập (Trang 109 SGK ngữ văn 6 tập 1)

Các từ được in đậm dưới đây có phải là danh từ riêng không? Vì sao?

a) Chim, Mây, Nước và Hoa đều cho rằng tiếng hát kì diệu của Hoạ Mi đã làm cho tất cả bồng tỉnh giấc.

b) Nàng Út bẽn lẽn dâng lên vua mâm bánh nhỏ.

c) [...] Khi ngựa thét ra lửa, lửa đã thiêu cháy một làng, cho nên làng đó về sau gọi là làng Cháy.

Trả lời:

– Câu (a): Các danh từ Chim, Mây, Nước, Hoa, Hoạ Mi viết hoa là đúng, vì đây là các danh từ riêng. Thông thường, các từ này là danh từ chung. Ở đây Chim, Mây, Nước, Hoa, Hoạ Mi là tên của các nhân vật cụ thể nên được xem như danh từ riêng.

– Câu (b): Út là tên riêng nên viết hoa; vua là danh từ chung, viết hoa là sai.

– Câu (c): ngựa là danh từ chung, không viết hoa; Cháy là tên làng – danh từ riêng, viết hoa là đúng.

Giải câu hỏi 3 – Luyện tập (Trang 110 SGK ngữ văn 6 tập 1)

Có bạn chép đoạn thơ trong SGK trang 110 của nhà thơ Tố Hữu mà quên viết hoa một số danh từ riêng. Em hãy viết lại các danh từ riêng ấy cho đúng.

Trả lời:

Ai đi Nam Bộ
Tiền Giang, Hậu Giang
Ai vô thành phố
Hồ Chí Minh
rực rỡ tên vàng.
Ai về thăm bưng biền Đồng Tháp
Việt Bắc miền Nam, mồ ma giặc pháp
Nơi chôn rau cắt rốn của ta!
Ai đi Nam – Ngãi, Bình – Phú, Khánh Hòa
Ai vô Phan Rang, Phan Thiết
Ai lên Tây Nguyên, Công Tum, Đắc Lắc
Khu Năm dằng dặc khúc ruột miền Trung

Ai về với quê hương ta tha thiết
Sông Hương, Bến Hải, Cửa Tùng ...
Ai vô đó với đồng bào, đồng chí
Nói với Nửa – Việt Nam yêu quý
Rằng nước ta là của chúng ta
Nước Việt Nam dân chủ cộng hòa!